

Naprej velja
za Ljubljano:
za vse leto 6 gl. — kr. a. v.
za pol leta 3 „ 20 „ „ „
za čet. „ 1 „ 75 „ „ „
po pošti:
za vse leto 7 gl. — kr. a. v.
za pol leta 3 „ 60 „ „ „
za čet. „ 2 „ 5 „ „ „

NAPREJ.

Oznanila.
Za navadno dvestopno
vrsto se plačuje:
5 kr., ktera se enkrat,
8 „ „ „ dvakrat,
10 „ „ „ trikrat
natisne, veče črke pla-
čujejo po prostoru.
Za vsak tisk mora biti
kolek (štempelj) za 30 kr.
Vredništvo je na starem
trgu hišna št. 15.

Rokopisi se ne vračujejo.

Dopisi naj se blagovoljno frankirajo.

St. 51.

Ta list izhaja vsak vtorek in petek.

Tečaj I.

Oznanilo.

Ker bode prvega pol leta kmalo pri kraju, vabimo čestite bralce, ki so naročeni bili samo do tega časa, naj se blagovolijo dalje naročiti, in naročnino hitro poslati.

„Naprej“ velja za Ljubljano:

za $\frac{1}{2}$ leta 3 gold. 20 kr.

„ $\frac{1}{4}$ „ 1 „ 75 „

po pošti:

za $\frac{1}{2}$ leta 3 gold. 60 kr.

„ $\frac{1}{4}$ „ 2 „ 5 „

Tistih gg. naročnikov, ki niso plačali do zdaj vse naročnine, prosimo, da blagovolijo doplačati, ko se bodo zopet naročali.

Vredništvo.

Odgovor odprtemu pismu.

Dokazali smo, da celó materijalne okolnosti nikakor ne priporočajo, naj bi se poprijeli v knjizi mi Slovenci hrvaškega jezika. Da-si materijalna podpora vsako slovstvo jako ali pospešuje ali zavira, ter se tako vriva med duševne porode, in da-si jo moramo za tega delj imenovati silo važno: vendar so nam znani vzroki še sto in stokrat važnejši, ki nam branijo slovenščino odsloviti iz knjige.

Ako „misera contribuens plebs“ nima po Hrvaškem za narod Bog zna kolike veljave, moramo na ravnost povedati, da je pri nas to vse drugače. Hrvatje imajo narodnost uže zagotovljeno, mi se za-njo še le borimo. Hrvatje imajo povsod okoli sebe največ le slovanske brate, kateri jih ne morejo potujčiti, zato jim pa tudi ni treba gledati tako, kakor nam, povsod in vedno vzlásti na to, da bi narodno izobraževali svoje ljudstvo, ki je uže zdaj, in tudi mora po sedaj ostati narodno, — kaj pa grozi Slovincu na zapadu, severji in vzhodu? Pripoveduje nam zgodovina, kako smo se od nekđaj krčili čedalje bolj proti sredi svoje zemlje, in kako se vedno manjšali. Če zdaj narodu vzamemo jezik iz knjige, pahnemo ga v omiki za 50 let nazaj, in potem še le utegne primorske, korške in severno-štajerske, morda celó tudi notranjske in gorenške Slovence počasi zadeti žalostna osoda, kakoršna je zadela polabske, pomoranske in braniborske Slovane; sami Dolenci morda bi še ostali narodni, ker se s hrbtom opirajo na Hrvate. Vsemu svetu je znano, kako prihodnost sloven-

cem obetajo Lahi, ako bi se jim posrečilo, da kdaj zedinijo Italijo. Slišali smo namreč, da želé rávno mejo potegniti od Bolca na Idrijo, potem na Postojno in od tod na Reko, da bi jim torej ostalo pol Notranjske, vse Goriško in Istra s Primorjem in otoki. Če so to bile tudi samo bahajoče besede razgrete krvi, ali vendar nam značajno kažejo, kaj nas bi utegnile zadeti, posebno ko bi nepametno pomagali sami sebi v nesrečo. Kdor ne vidi, v kako nevarnost pahnemo Slovence, ako jih nehamo narodno izobraževati v maternem jeziku, brez kterega je nemogoča vsaka narodna omika, ta mora tajiti, kar dan denes trdi vesoljni svet, da namreč vsak narod, sedeč na meji izobraženih sosedov, brez narodne svesti, ktera pa izvira še le iz narodne omike, v zdanjem času poleg vse narodne ravnopravnosti nima narodnega obstanka. Naj nam pade narod z boga naše nepremišljenosti še v globočo duševno letargijo, kar se tiče narodne svesti, potem bodo imeli težko delo brez kacega vspeha vsi tisti naši pisatelji, ki bi ga zopet hoteli buditi, piše celó v slovenskem narečji, nikar pa v hrvaškem, kterega ne bi razumel prosti človek. Če iz knjige pahnemo slovenščino, podobni bodemo vojakom, ki radovoljno predadé krepko trdnjavo desetkrat močnejšemu sovražniku, potem se pa naglo zopet izkesajo, ter začno se vanjo zaganjati, da bi si jo zopet kako povrnili. Celovec nam žalostno priča, da, kadar narodna svest po deželi popolnoma izgine, ostanejo budeči pisatelji kakor glas vpíjočega v puščavi, kteremu se posmehuje vse, ostanejo kakor na suhem ribe, izpod kterih se je po zatvornicah izpustila voda iz jezera. Slovenci smo narod, in zarad književnega jezika se ne moremo, nečemo in tudi ne smemo iznebiti svoje narodnosti. Ali morda je misliti, da nam bodo Hrvatje pomagali, da potem ohranimo narodnost? Kako pá? Hrvatje sami sebi lahko pomagajo, ker imajo vse drugačne zgodovinske pravice, vse druge politične in tudi geografične zadeve nego mi; ali plašč njihove svobode, njihovih pravic ni tolik, da bi mogel tudi Slovence pokriti. Vrzimo iz knjige slovenščino, ali ne pozabimo, da tudi izmed Slovanov potem vržemo večino slovenskega naroda. Tega sem tako prepričan, da uže zdaj vidim, kakošno veselje in poskakovanje bi imeli naši politični nasprotniki tisti dan, kterega bi mi nehali Slovence narodno izobraževati, kar bi pa ne bilo samo slovenskemu narodu na kvaru, ampak vsemu slovanstvu, ker vselej čuti vse drevo bolečino, ako mu odsekaš eno samo, tudi najmanjšo vejo, — čutili bi jo najprvo, najhuje mi Slovenci, pa tudi Hrvatje, ker so tudi oni Slovanje.

Zdaj pa nastopi drugo, zopet jako važno vprašanje namreč: ali bi nam bilo tako lahko, kakor se nekterim zdi, v knjigo tako vpeljati hrvaščino, da bi južnoslovansko slovstvo izmed Slovencev zares dobivalo izborne, slavne pisatelje?

Kje si človek pridobi korenito znanje izobraženega jezika, potrebnega pisatelju? Odgovor: po učilnicah; kajti mladenič se mora naučiti, kar potem rabi možu. Kakošne bi pa bile naše učilnice, ko bi slovenščini vzeli književanje? Temu vprašanju se ne dá lahko odgovoriti. Po ljudskih učilnicah se nekteri učitelji še zdaj trudijo z nemščino, kako bi se pa ta reč potlej uravnala? Menda vendar nihče ne misli, da bi slovenščino popolnoma odslovili, ker večina otrok, hodečih v ljudske učilnice, ostanejo na domu, da obdelujejo polje; hrvaščina bi pa vendar bila potrebna uže zarad tistih učencev, ki bi potem šli v kako latinsko učilnico, ako bi namreč dovoljeno bilo po latinskih šolah podučevati hrvaško narečje. Koliko jezikov bi se moral potlej učiti kmečki otrok? Po nekterih učilnicah samo tri! To bi se pa godilo, kakor sem uže rekel, le tedaj, ako bi nam dopustili, da bi se po gimnazijah podučevala hrvaščina, česar bi pa Slovenci skoraj gotovo nikoli ne dobili, ker mi ni treba vnovič opominjati, kako se nam je bilo še celó boriti, predno smo zopet svojemu jeziku osvojili staro slovensko ime, ki se ga nekteri sivobranci vedno še otesajo; ker je dalje znano, kako se po učilnicah med nami godi podučevanju tega jezika, kterega zarés govori naše ljudstvo. Koliko novega nasprotovanja bi se nam tedaj obudilo potem še le, ko bi se začeli potezati, naj se hrvaško narečje podučuje na ljubljanskej, novomeškej, kranjskej, goriškej, tržaškej, celjskej in mariborskej gimnaziji! Kako bi torej Slovenci mogli kdaj biti dobri hrvaški pisatelji, ako bi ne imeli učilnic, po kterih bi se učili hrvaškega jezika? Tem težavam „odprto pismo“ odgovarja: „Hrvatje imajo narodne zavode: akademijo znanosti, vseučilišče, (vsaj ustanovljeno), imajo gimnazije, po kterih se podučuje v njihovem jeziku, in vse to bi tudi nam bilo na korist.“ Pri važnih vprašanjih, kakoršno je to, mora človek vse dobro presoditi, in po svojej vesti odkritosrčno govoriti; zato pa nam je po pravici povedati, da tega odgovora ne umejemo. Morda se „odprto pismo“ uže samo boji, da bi vlada ne privolila slovenskim gimnazijam podučevanja v hrvaščini, in da bi zato naša mladina morala vse domače gimnazije popustivši iti na Hrvaško v učilnice? Marsikaj si človeška glava misli, da bi moraló biti koristno, krasno in lahko; ali kadar je pa treba to misel zarés postaviti v življenje, potem še le se pokaže, da je čisto nepraktična. Vlada bi sicer gotovo ne dovolila, da bi hodila naša mladina iz načéla v množnem številu z domačih učilnic; ali vendar za zdaj recimo, da bi se temu ne vpirala. Kako pak bi se potem godilo domačim latinskim šolam? Kaj morda naj bi jih čisto odpravili? In koliko učencev bi pa tudi šlo v Zagreb? Kaj bi potem bilo s podukom slovanskega jezika po naših gimnazijah? Ali nam bi ne pretela nova nevarnost, da bi se od prve do osme šole nikjer več celó „riba“ ne sklanjala, še menj pa razlagalo kaj družega, ali pa kaj pisalo v slovanskem jeziku? Žugalo nam bi torej tudi od le-té strani zopet le narodno zanemarjanje, celó narodna smrt po nekterih krajih. Pa vendar „odprto pismo“ želi, naj bi slovenščina ostala po uradovih! Kdo pak jo bode poleg vseh naštetih okolnosti potlej znal pisati, ker še dan denes toži premnogo uradnikov, da je ne znajo? Tudi je naša misel taka, da književni, uradni in učilniški jezik mora biti vse eden. Naj še dalje pristavim, da je kranjski kmet malo znan tistemu, kdor méni, da bi mu bilo čisto vse enako, naj hodi njegov sin v Ljubljani ali v Zagrebu v učilnico. Naš kmet narodnega potezanja zdaj še ne umeje toliko, da bi naglo privolil v to, kar sliši, da je narodnosti koristno; rajši bi poslal sina, vzlasti Gorencec, morda celó v kako čisto nemško gimnazijo, ko bi čutil, da se mu v domačej deželi nareja kakoršno koli

napotje, in vendar je krepost slovanskega naroda v kmečkej krvi, iz ktere so se nam porodili do zdaj še skoraj vsi narodni velikaši. — Vidimo torej, ko bi Slovenci hoteli v knjigo vnesti hrvaško narečje, da sami sebe, vzlasti pa svoje učilnice, nepotrebno pahnejo v zmés neštevilnih, jako zapletenih vprašanj, iz kterih ne bi jim obrodilo nič koristi, ampak še le narodna škoda. Svět „odprtega pisma“ je torej lepa misel, ali djanski čisto nepraktična, celó nemogoča. (Konec. prih.)

Dalje o prošnji zarad davkov.

Če primerimo Kranjsko drugim deželam, vidimo, da teže davke plačuje, ker nima niti rodovite zemlje niti družih ugodnih dohodkov, kterih je bilo po našej deželi vedno kaj malo, in še menj jih je v zadnjem času. Železnica, sicer zeló koristna rodovitim deželam, ker jih veže s trgi svetovne kupčije, na Kranjskem je velicemu številu malih zemljakov odbila dober postranski zaslužek; vzela je celó kruh še večjemu številu taci, ki so na dnéve delali. Čisto vničeno je pošiljalstvo (spedicija), ki je poprej tako cvelo in raztezalo se na široko okoli. Zadnje poročilo kranjske trgovinske in obrtne zbornice uči, da je samo pošiljalstvo po 2 milijona gld. na leto preteknilo po Kranjskem. — Marsikake manjše obrtnosti, ki so živile pri nas posebno male obrtnike, na pr. suknarje, tkalce, sitarje itd., zdaj nimajo več tolike veljave, odkar so se mašine tako razširile. Zemljiške bukve kažejo, da se dolgovi tako množijo, da začenja ta reč uže marsikoga skrbeti, in ker dolgovi čedalje bolj rasto, zato se na bobnu čedalje bolj prodajajo ljudém posestva; po nekterih okrajih je 40—50 taci dražb na leto. Kmet sam prodaja svoje najljubše blago, — živino — da ima za davke, in zato se dobivajo po Dolenkem cele vasi, ki nimajo nič živine, ktero morajo na posodo jemati iz Hrvaške, kadar kmetovajo. Po več krajih je zemlja tako slaba, da morajo ljudje po celih trumah vsako leto hoditi na tuje, koder si potem iščejo živeža. Vsak popotni list (pas), ki se dá Kočevarju, Črnomálju in Metličanu, ni družega, nego uradno izpričevanje, kako ubožna je domovina teh ljudi. Še dobro pomnimo, koliko hudih létin je po letih krajih. Kranjska dežela uže tako leži, da morajo po njej vsemu cesarstvu na korist vedno sem ter tje potovati vojaci, ki hoté priprege, vstanovitve in še družih deželi težavnih stvari; v zadnjem desetletji pak so poleg tega bile še celó v deželi velike vojaške trume. Uže 20 let je tega, kar davki od leta do leta neprimerno rasto, in torej mora deželi dačna moč naposled popolnoma opešati. Gospod novčni minister je v državnem zboru sodil, da dežele davke še lahko plačujejo, in opiral se je na to, da so 1862. leta nemško-slovanske kronovine 1,953.000 gld. več plačale, nego poprejšnje leto, in 1,111.000 gld. nad preudarek letnih davkov. Pozabimo celó, da je to léto bilo sploh rodovito; samo to opominimo, da bi trebalo tudi na tanko povedati, kako so bili siljeni ljudje, predno se je nabralo toliko plačanih davkov, in koliko je bilo treba to ali uno deželo siliti, pa koliko je to pomagalo? Tem vprašanjem bi sicer ne mogli prav do čistega odgovoriti, ali gotovo je pa vendar, da niso ljudém po Kranjskem prizanašali, kadar je bilo treba siliti, naj se plačajo davki, in prav ubožnejše okraje po deželi je to največ in najhuje zadevalo.

Bolškim, tominskim in cerkljanskim volilem.

V 42. listu svojega časnika smo bili prinesli z levega brega Soče glas, da je umrl bolški, tominski in cerkljanski poslanec g. dr. Volčič, in opominjali smo domorodne volilce,

naj se uže pred volitvijo za trdno poménijo, koga mislijo izbrati, in naj skrbé, da si zarés izvolijo moža, ki bode modro in srčno govoril za njihove koristi. V zadnjih „Novicah“ pa nekdo piše: „ne zamerite mi dragi Tominci, Cerkljanje in Bolčanje! ako vam jaz v imenu dobro mislečih rodoljubov nasvetujem moža, ki je kakor nalašč poklican, da bi zagovarjal vaše pravice. To je g. dr. Tonkli, sedaj v Gorici, mlad sicer, ali bistroumen in dobro izurjen mož, srčen in goreč rodoljub, npravnega in stanovitnega značaja, zvest Avstrijan, tudi vaš domačin, rojen v tominskem okraji, torej čisto sposoben za to, za kar ga vam priporočam. Tominci, Cerkljanje in Bolčanje! ne prezirajte mojega sveta, ko pride volitev, in prepričani boste, da vas bode v goriškej zbornici zastopal mož, ki zna in hoče zagovarjati vaše pravice.“ — Mi sicer nimamo te česti, da bi g. dr. Tonklija po licu poznali; vendar pa nam je kaj dobro znano njegovo ime. Slišali smo ga vedno popisovati, kakor ga popisujejo „Novice“; čuli smo ga uže dostikrat hvaliti zarad njegovega rodoljubja, zarad njegove učenosti, bistroumnosti, srčnosti in moškega značaja. Gospod, ki vam dr. Tonklija priporoča v „Novicah“, mora biti sam rodoljub, in gotovo ga mora dobro poznati, ker sicer bi ga ne priporočal. Ne bojimo se torej, da bi zašli, ako vam tudi mi priporočimo, da gledite, naj pride g. dr. Tonkli v Gorici na poslansko klop. Vzlasti izobraženi rodoljubi Slovenci, kakoršnih je po kmetih največ le med duhovniki, ne držite križem rok, dokler je še čas! Uže nam kranjskim Slovencem je neizrečeno dosti do tega, da v zbornico dobimo narodnega poslanca, koliko več pa mora biti še le vam okoli Gorice, ki po smrti g. dr. Volčiča nimate čisto nobenega narodnega moža več v deželnem zboru!

Vredništvo.

Dopisi.

Od Sotle. M. — Namenil sem se zopet kaj dopisati, kar je pa težka reč, ker se pri nas ne zgodi nič branja vrednega. Premišljal sem, hodé ob savskem bregu, kaj bi pisal. Modroval sem sam seboj, kako oblačno je politično obnebje, kako negotov mir; ali bode naš državni dolg raste ali kopnel; ali se po Evropi sploh jame krepčati narodna svoboda, ali ne; ali bodo pruskega kralja posnemale tudi še druge vlade? To in uno sem premišljal. Zdelo se mi je pa, da je nevarno pisati o teh stvaréh. Tiskarnega kazenskega zakona sem se bal. Zdelo se mi je, da celó moje misli niso bile varne od paragrafov kazenskega zakonika. Pogled na Savo me reši teh bojazljivih misli. Nekako motna je Sava; nikjer ne presodiš njene prave, vedno premenljive globočine; povsod enako je površje, globočina pak se preminja od polu do dveh ali trihjev sežnjev. Največ mirno šumé valovi po izpranih bregovih; kadar se pa oblaci pripodé od nepokojnega juga, Sava predere nizke bregove, ruje drevesa, šumi po plodnih njivah in seje vekoma nerodovito prodovje. In kako nestanovitna je njena struga! Od Krškega mesta do hrvaške meje dela po vsakej povodnji nove pretoke, nestanovitno se meče sem ter tje, širi in oži se vsako pomlad drugače. Tu je bilo nekdanj polje — brazda za brazdo je šla po vodi, stanovalci so se umeknili na više brežine. Kar se struga obrne hitro na drugo stran, za saboj puščaje široko prodovje, pa si naredí nov pot po sredi lepih travnikov in rodovitega polja. Veliko svetá se od leta do leta končuje, še več ga je vedno v negotovej nevarnosti. To dela obilo škodo kranjskej in štajerskej deželi in sploh poljedelstvu; kajti slabo se obdeljujejo zemljišča, ktere ima kmet le od povodnji do povodnji, tudi jim je nizka cena. Čas je, da se ustavi to večno razdevanje, in da se na-

pravi savskej strugi trdna, stanovitna jézica. Res imamo deželno uradstvo za kranjski in štajerski breg, ali za vsacega svoje, ki se pečá vsako na svojem bregu s popravljanjem nekterih nasipov in vredovanjem savskih strug. Brani in zadelava se le vsak breg sam za-se, pa ne gledajo, kako to ali koristi ali kvaro prizadeva unstranskemu bregu. Voda se odvira, bregovi gradé, kakor je dobro samo enej strani; popravila vsacega leta so zeló draga, pa obsezajo le kratke prostore, sploh so le za silo ali za nekaj let in polovično narejena, da se torej z njimi voda bolj draži, nego krotí. Takej važnej stvari, ki ne trpi odloga, še menj pa nevreden začetek, treba, da se delo na obeh bregovih krepko poprime, vzajemno in po premišljenem érteži, in da se za vselej kmalo dovrši. Zato mora biti pa uže precej v začetku dosti novcev. Kdo pa bi jih dál? Srenje so ubožne ob kranjskem in štajerskem bregu, pa tudi ne bi mogle obé deželi vkup precej pripraviti toliko novcev, kolikor bi trebalo za nagel ter stanoviten vspeh. Drugod so za take poprave novce darovale ali vsaj posejale državne blagajnice; tudi za utrditev savske struge naj bi državna blagajnica potrebne stroške odločila, kakor si bodi. Kar bi odločila ona, ako namreč more, za popravo savske struge, to bi se počasi poplačalo z odkupom pridobljenega sveta, gotovejše in čedalje obilnejše pak z davki od teh in sosednjih zemljišč, kterim bi rastla dačna zmožnost posled večé rodovitosti in više vrednosti pridobljenih in otetih zemljišč. Viša stopinja vsacega gospodarstva vselej tudi množi davek. Dalje je premisliti, da le država more posoditi tako istino (kapital), ki se ne more precej vrniti, ki pa tudi precej ne daje obresti. Ona more in tudi sme čakati nekaj let, ker delo je koristno, in uživala bode obresti svojega posojila, ko bode uže davno povrnen dolg, česar jej nihče ne bi zavidal; tudi gotovo nihče ne želi, da bi se davek in dačna moč savskih bregov le vedno manjšala, ako bi se odlašala ta poprava.

Z Dunaja. 22. junija. —e—. „Naprejev“ zadnji dopis z Dunaja, ki je imel znamenje „m + p,“ prinesel je bil nekdo, ki je bil gotovo samo enkrat pri Miklošiči, ali pa morda celó nikdar. Ne moremo se hvaliti, da smo dunajski Slovenci Bog vedi kako vnéti za slovenščino, pa vendar je resnica, da Miklošiča skoraj zmirom hodi poslušat 5 Slovencev, t. j. trije Štajerci in dva Kranjca, torej dopis ni bil resničen, ker je čisto v nemar pustil 4 celé duše. Res bi jih moralo hoditi več, ali kaj pa hočemo? Ukazovati nihče nikomur ne more. — Zarad „odprtega pisma“ iz Gorice bi pristavil, da z veseljem pričakujemo vašega, kakor se nam zdi, zeló potrebnega odgovora.

Važnejše dogodbe.

Ljubljana. Letošnji tretji semenj (érešnjev semenj) se prične prvi ponedeljek po sv. Petru, t. j. 6. dan julija meseca.

— Slišimo, da se mislijo julija meseca udje narodne čitalnice po Ljubljani peljati, in vnenjo veselico napraviti.

Notranjska. V zadnjem času je v Zagorji kugo imelo 15 goved; poginilo jih je 13, dvoje ostalo še bolnih.

— Dolénjej vasi pri Senožečah je 18. dan t. m. odvzeta vojaška straža, ki je bila zarad goveje kuge.

Trst. Un dan je hrvaški vol tudi sem zanesel govejo kugo, za ktero so zboleli trije voli, ki so jih zatolkli.

Štajerska. 18. dan t. m. so v Gradcu preiskavali „divjega moža,“ in vidéli, da klep (ring) ni šel nosu skozi kost, ampak da je le vanjo bil zatét, da se je tedaj lahko snemal, kadar je hotel; tudi se je pokazalo, da je bil pomazan z mavcem (gips), in da je zato imel po sebi tiste pike. Pre-

povedali so mu, da več ne sme jesti surovega mesa in duhana (tabaka), kadar ga ljudem kažejo.

Dunaj. Nj. veličanstvo je prišlo 26. dan t. m. iz Bavarskega, in pišejo da pojde prihodnji teden v Karlove Vare.

— Posvetovanje o pismu zarad prestolnega govora je bilo 22. dan t. m. dovršeno v odboru gosposke zbornice. V tem pismu je govorjenje tudi o poljskih zadevah, in rečeno je, da se je do zdaj vlada premišljeno vedla, in da je torej upati, da bode tudi po sedaj Poljakom branila narodnih in cerkvenih koristi, varovala celote svoje države ter izkušala ohraniti mir.

— V 3. seji poslanske zbornice je prvosednik oznanil, da se je osnovalo devet zborničnih oddelkov, in da je za prvosednika izvolila prva barona Kalchberga, druga grofa Kuenburga, tretja grofa Vrbno, četrta grofa Mazzuchellija, peta profesorja Herbst, šesta opata Viljema Edra, sedma državnega ministra pl. Schmerlinga, osma barona Doblhoffa, deveta prvosednika pl. Hasnerja. Na vrsti je bil vladni načrt o presojevanji obširnih načrtanih zakonov v državnem zboru, ki se dá na presojevanje odboru, v katerem bode 9 poslancev, pa le 7 jih je dobilo nadpolovično večino pri glasovanji; ti so: Waser, Taschek, Herbst, Berger, Zyblikievič, Pražak, Schindler, dveh je torej še manjkalo; potem je bil izvoljen še dr. Demel, zadnjega pak izvolijo v prihodnji seji. V prosilnem odboru je za prvomestnika poslanec Kuranda, za namestnika Mende in za peresnika Isseczeskul. Konci seje oznanil prvosednik nasvet, naj bi se po sedaj pri sejah več ne brali zapisniki, ampak vsak zapisnik naj bi ležal tri dni na mizi, in ako bi nihče nič ne opomnil, potem bodi vsak zapisnik veljaven. Ta nasvet je bil dovolj podpiran, zato je oznanil prvosednik, da ga dáde natisniti.

— 11 čeških poslancev se je odpovedalo poslanstva, in poslali so državnemu zboru dolg odpor (protest), v katerem razlagajo, zakaj več ne pridejo v državni zbor. Neki da mislijo uže julija meseca odložiti seje državnega zbora, in voliti nove češke deželne poslance, in potem izmed le-teh nove državne.

— Velik razgovor je vnel grof Belcredi, ki se misli odpovedati poslanstva, ker je prestavljen iz Opava v Prago, in torej več nima „osebne pravice.“ Poslanci pa sploh niso te misli.

Trojedina kraljevina. Da bi se kupila knjižnica rajnega Šafarika, za to hoče pokloniti zagrebški veliki vladika in kardinal Haulik 2000 gld., djakovski vladika Strosmajer 5000 gld. in zagrebški prošt 100 gld.

Češka. Dr. Belsky, županov namestnik v Pragi, pišejo da je tudi odpovedal se službe, in da bode torej treba voliti novega župana, za kterega je namenjen Rieger, ki neki zares misli to službo prejeti, za namestnika pa ménijo zarad ravnopravnosti postaviti Nemca dr. Schuberta.

— Pruski kralj misli 3 tedne ostati v Karlovih Varih.

— 22. dan t. m. je bil v Pragi g. Tkalac, nekdanji vrednik lista „Ost und West;“ prišel je bil namreč iz Berlina, kjer je bil zarad svojih oči, kajti na enem očesu je popolnoma oslepel. „Ost und West“ začne 4. dan julija meseca zopet izhajati enkrat na teden, kar je uže oznanil njegov sedanjí vrednik g. Aleksander Sandić.

— G. Jožef Barak, ki je bil pred nekoliko časom v Krakovu zaprt, poslan je zopet zdaj v Prago, kjer so ga izpustili iz zapora.

Ogerska. V varjaškem okraji je do zdaj uže od gladu poginilo 127 konj, 76 krav, 386 svinj in 311 ovac.

— 14. dan t. m. ob treh zjutraj so v Majzi slišali po-

kanje, kakor bi strelalo s topovi, in potem je bil tak potres, da je več židov régnilo.

— Kraljevo ogersko namestništvo ima oblast, da je odločilo svetovalcu Abonyju 50.000 gld., ktere naj stradajočim ljudem nekaj razdari, nekaj razposodi.

Ruska. Vlada se pripravlja za vojno, ter z odpusta kliče vojake in častnike, zaloge pa v shrambe naklada; vzlasti na Baltu se pripravljajo obale, kakor bi se bilo nadjati, da bi utegnil sovražnik tu na suho stopiti.

— 20 milijonov je odločenih, da se dobro ogradí Kronstadt.

— 14. dan t. m. so bili prišli k carju v Carskoje Selo poslanci uralskih Kozakov, in prinesli mu pismo, v katerem ga zagotavljajo, da mu ostanó vedno zvesti. Med njimi so bili ljudje raznih ver in tudi nek častnik, ki se je uže 1831. leta bojeval z vpornimi Poljaki.

— Pisma, ktera so šla iz Angleškega, Francozkega in Avstrijskega v Petrograd, zahtevajo teh-le šest reči: 1) polno in splošno miloščenje; 2) naroden zástop, kakoršen je bil 15. leta dovoljen; 3) posebno deželno opravljanje; 4) polno svobodo vesti in katoliške cerkve; 5) deželni jezik po uradih, sodbah in učilnicah; 6) zakonito podlogo, po kterej se imajo novinci pobirati na vojsko, in da se ima prenehati sedanji boj, dokler se bode pogovarjalo zarad le-teh pogodeb.

— „Politik“ pripoveduje, da je veliki vladika Felinski pismo poslal v Rim papežu in tudi na Dunaj papeževemu poslancu, naj bi se naša vlada potegnila za ruske katoličane.

Poljska. V Varšavi se vedno množijo skrivni časniki. Nedavno je na svitlo prišel prvi list tacega časopisa, ki se mu pravi „Ojéyzna.“

— 10. dan t. m. je bil pri Korytnicah boj, v katerem se je Lelevel moral umekniti Rusom. V Kovnem so ustrelili grofa Bialozorja.

— Vporni vojskovod Bonča je prè umrl za ranami.

— Narodna vlada je ukazala, naj se vrnejo v svojo službo vsi tisti uradnici, ki so jo bili izgubili, ker so se potezali za poljske vpornike.

Pruska. Na vratislavskem vseučilišči je na črnej deski zapisanih do 30 poljskih učencev, ki se morajo v 14 dnevih oglasiti, ako neté biti odslovljeni izmed učencev; yendar se ne bodo mogli vsi oglasiti, ker nekoliko jih je uže mrtvih, nekoliko pa ranjenih.

Turška. Ob adrijanskem morji misli Turška postaviti več vojakov, nego jih je bilo do zdaj, ker je čuti, da misli nekaj vnuk slavnega Skenderbega zgrabiti Arbanaško.

Vlaška. Po Bukreških časopisih je Štefan Türr oznanil Erdeljcem razglas, v katerem jih svari, naj ne odpravijo poslancev na Dunaj v državni zbor.

Grška. 17. dan t. m. je bilo uradno razglašeno, da so jonski otoci združeni z Grško.

Amerika. Pišejo, da je Ortega in častniki ž njim pobegnil na Verakruc, drugi častniki pa niso hoteli na poštenje obljubiti, da se ne bodo več bojevali.

Popravek. V zadnjem „Napreji“ beri na 1. strani v 1. razdelku v 1. vrsti od zdolaj 2,369.387 namestu 2,351.387, in na 2. razdelku v 2. in 6. vrsti od zgoraj 3,552.920 namestu 3,534.920.

Loterija 24. junija 1863.

Dunaj: 1, 55, 20, 22, 81.

Gradec: 7, 14, 54, 47, 4.

Dunaj 25. junija. — Nadavek (agio) srebru 10.25.
